

SCALE **AQ**

Vortex, semilukket teknologi for bedre fiskevelferd: Resultater fra første produksjon

AquaNext - Ny havbruksteknologi

Stavanger 2023

PRESENTERES AV:

Astrid Buran Holan

Head of Fish Welfare, ScaleAQ

Associate Professor II, UiT

I SAMARBEID MED:

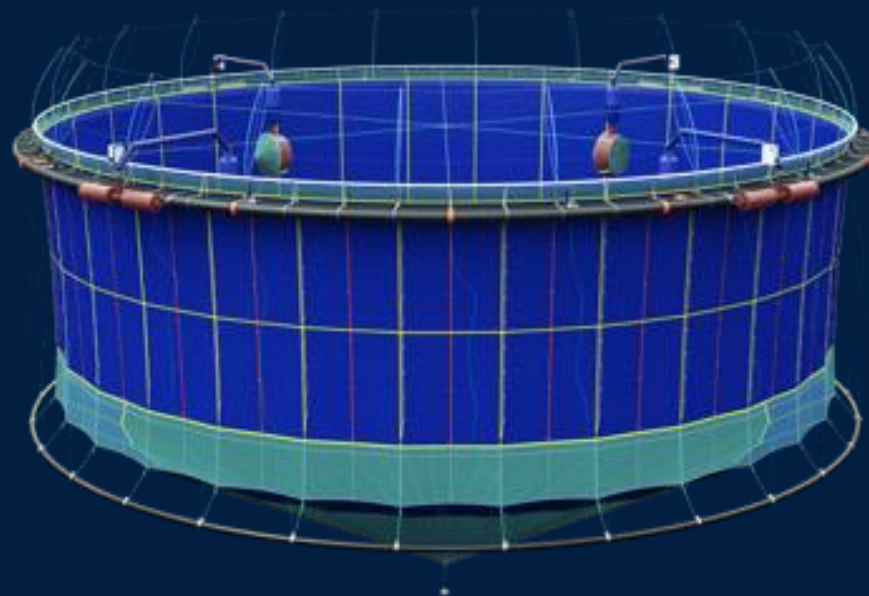
Ida Marlen Strand

Marin Ingeniør, ScaleAQ

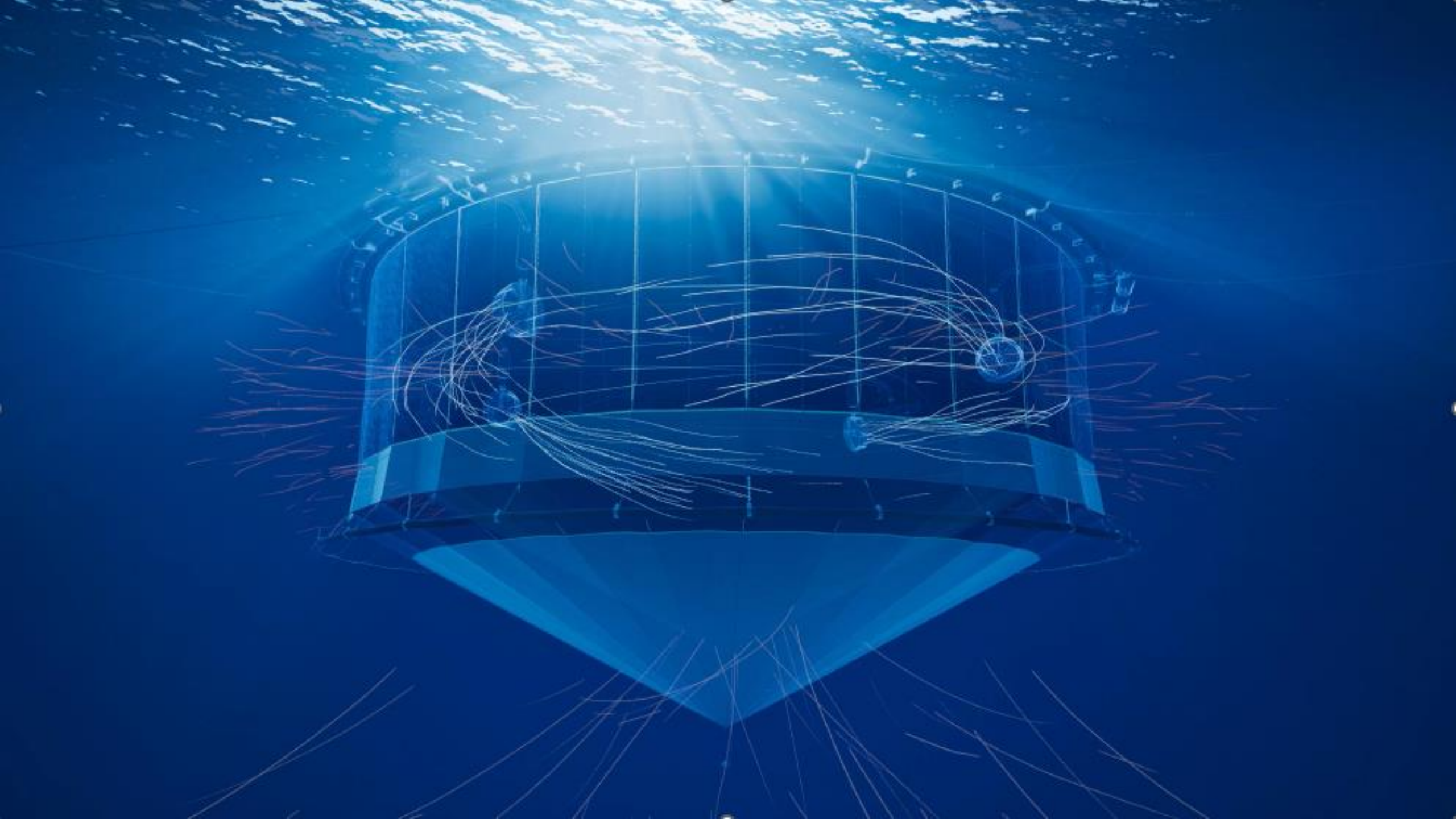
Mål

- Robust og sikkert, helhetlig konsept
- Forbedret fiskevelferd og merdmiljø
- Teste konseptet på flere kommersielle lokaliteter

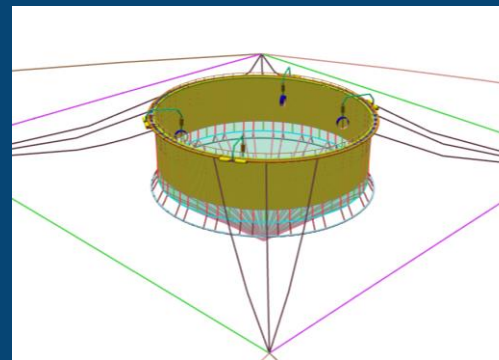

Robust og sikkert, helhetlig konsept

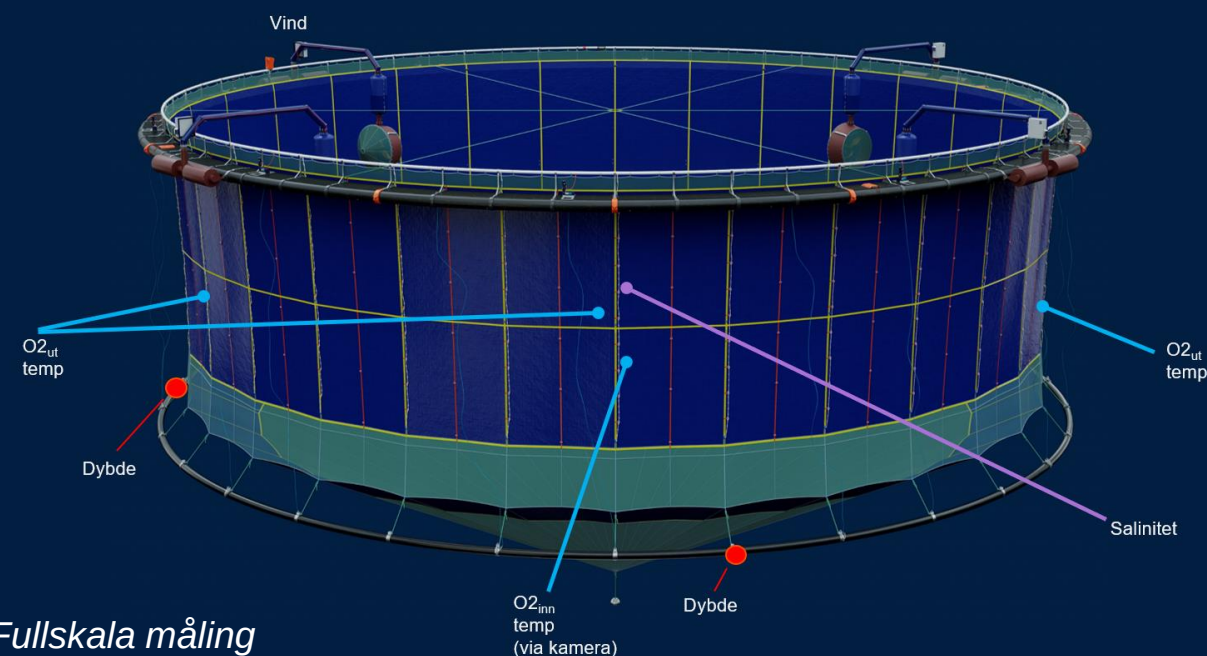
- Dimensjonere og bygge komponentene hver for seg og sammen
- Simulere og analysere et komplett system for å ivareta samspill ihht. krav
- Kontinuerlig læring og utvikling fra fullskala instrumentering

Simulering av komplett Vortex

Bruk av modellforsøksdata for validering av dukmodell

Fullskala måling

Forbedre dyrevelferd og merdmiljø

Forbedret fiskehelse

- Redusere lusepåslag og lusebehandling
- Redusere algeangrep og maneter

Optimalisert merdmiljø

- Optimalisere vannutskiftingen og sikre stabile oksygenverdier
- Forutsi vannmiljøforholdene fram i tid
  - Estimere responstid og evaluere tiltak
- Utjevne sesongmessige temperaturvariasjoner ved å ta inn dypvann
- Optimalisere strømforhold og svømmehastighet
- Jevnere fordeling av fisken i merden

Omfattende strømningsmålinger

Målinger (NIVA):

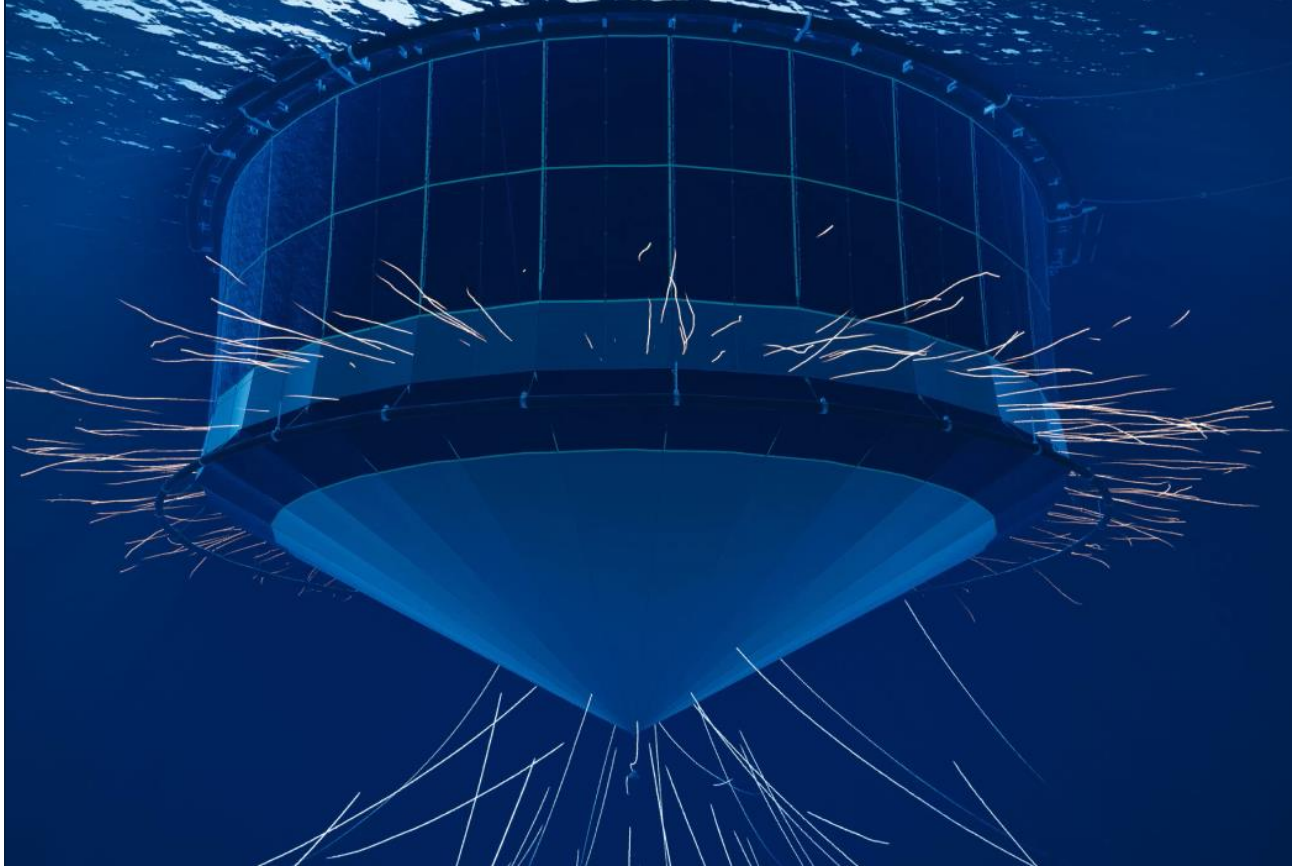
- Horisontale strømningsmålinger
- Vertikale strømningsmålinger

Beregninger (ScaleAQ):

- Anbefalte vannhastigheter for gitte fiskestørrelser
- Nødvendig vannutskifting for gitte fiskestørrelser, oksygenforhold og biomasse
- Vannutskifting ved ulike strømsetterinstillinger

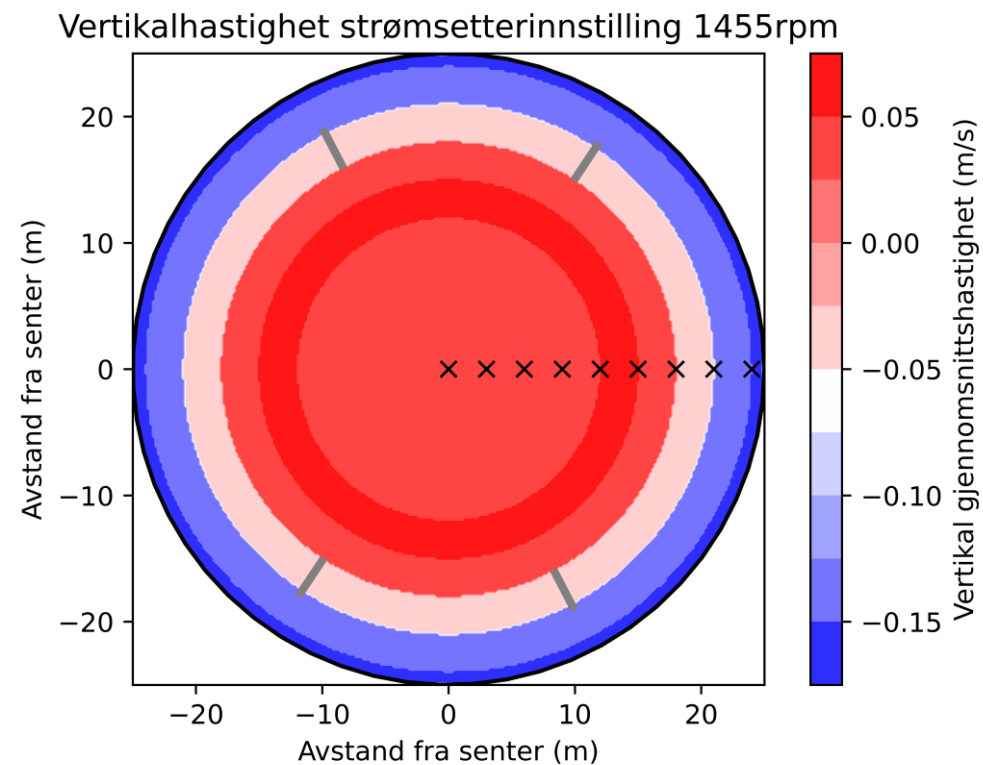

Vertikal strømshastighet

- Vannet strømmer opp i midten av merden og synker ned langs sideveggene
- Styrken på oppadgående og nedadgående strøm varierer med strømsetterinnstilling

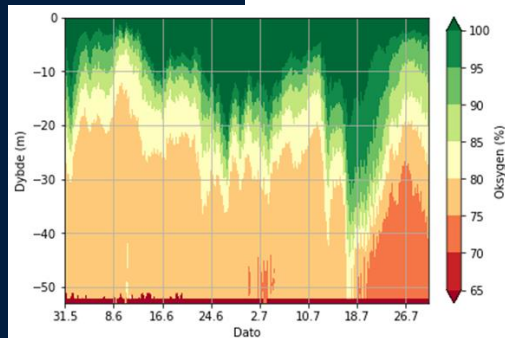
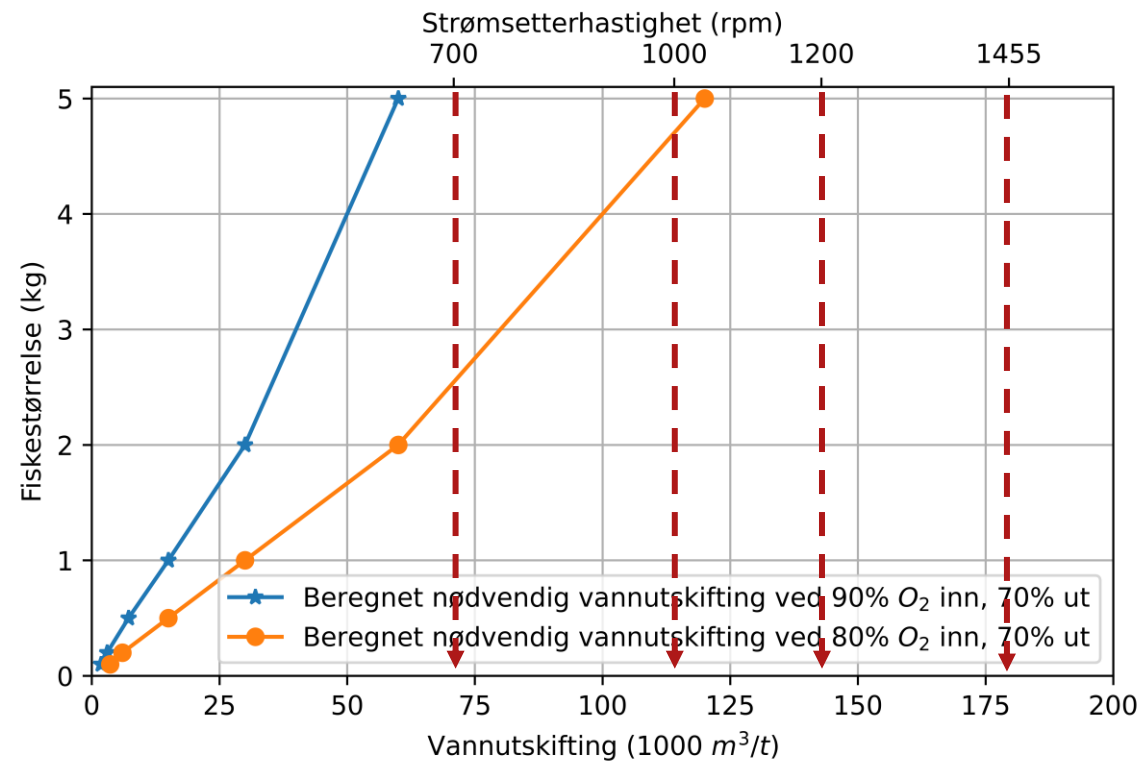

I figur er rød farge oppadgående strøm,
blå farge er nedadgående strøm

Vertikalstrømmer og vannutskifting

- **Beregnet vannutskifting** er basert på målte vertikale strømhastigheter ved gitte *strømsetterhastigheter*
- **Nødvendig vannutskifting** er beregnet for forskjellige fiskestørrelser, biomasse, oksygenforbruk og O_2 -konsentrasjoner i inntaksvannet
- Målingene til NIVA ble gjort uten fisk, og man må også anta at det er noe resirkulering tilstede

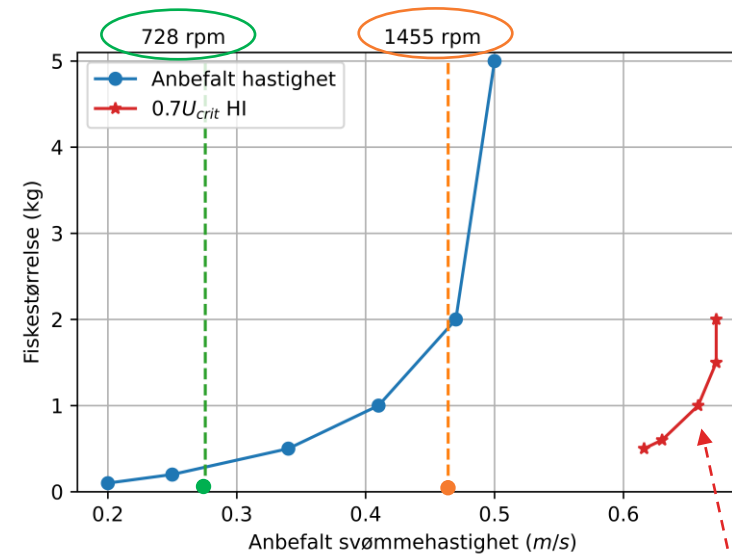
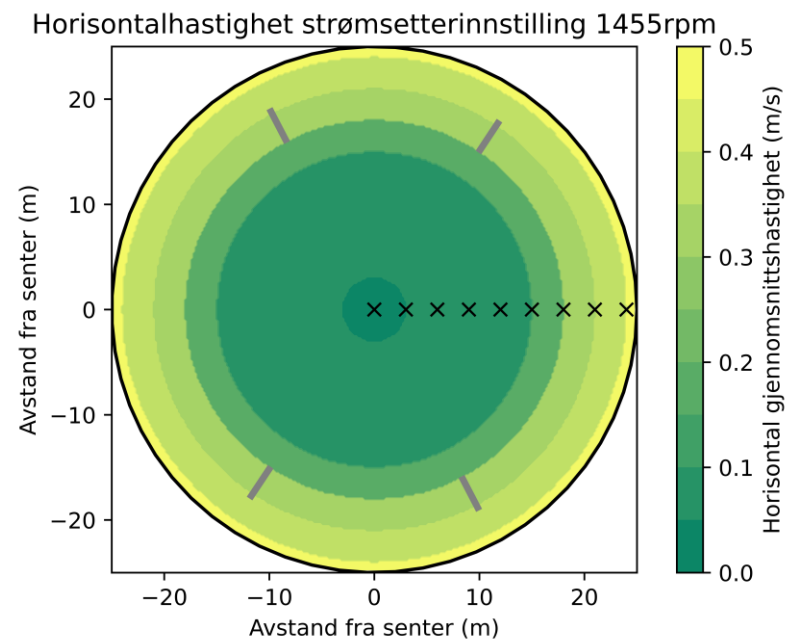

Horisontal strømshastighet

- Strømsetterne setter opp en roterende strøm
- Størst hastighet ved merdkant og avtakende innover
- Fisken har valgmulighet for hvor den vil stå
- Mulighet for optimalisering av vannhastighet ift. fiskestørrelse og svømmehastighet

Høyeste strømshastighet er mindre enn 70 % av kritisk høy svømmehastighet (U_{crit}) (Hvas mfl., 2020)

Tekniske driftserfaringer

Strømsettere

- God kapasitet for vannutskifting
- Enkle å justere ved endringer i O₂
- Enkle og stabile å operere i daglig drift
- Energieffektivt system for utskifting av vann (totalt 25kW på maks, 15 kW ved normal drift)

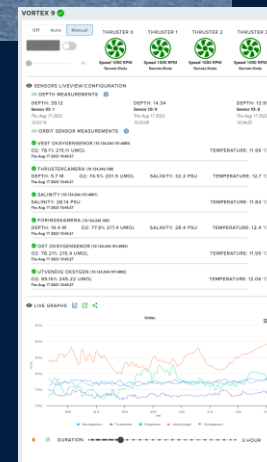
Skjørt

- Skjørtet står godt og holder volumet i henhold til forventningene

Kamera og sensorikk

- Nyutviklet kamera med forbedret lyssensitivitet og oppløsning
- Gir nødvendig innsikt og god kontroll på merdmiljøet
- Opplever stabile temperaturer, lavere enn overflatevannet på sommeren, høyere på vinteren

Biologiske driftserfaringer

Ytelse

- 190 000 fisk satt inn 1. juni, 140 g ved innsett (Lerøy, Ramsøy)
- 160 000 fisk satt inn 26. august, 1,4 kg ved innsett (Lerøy, Slåttholmen)
- Normal tilvekst og appetitt i testperiodene
- Lav dødelighet i begge merdene

Fiskevelferd og adferd

- Står fint i strømmen og lar strømmen tilføre O₂
- Fisken tilpasser seg raskt og plasserer seg foran strømsetter og langs kanten når den ikke spiser
- Enkelt å tilpasse vannhastigheten etter fiskestørrelse

Lus

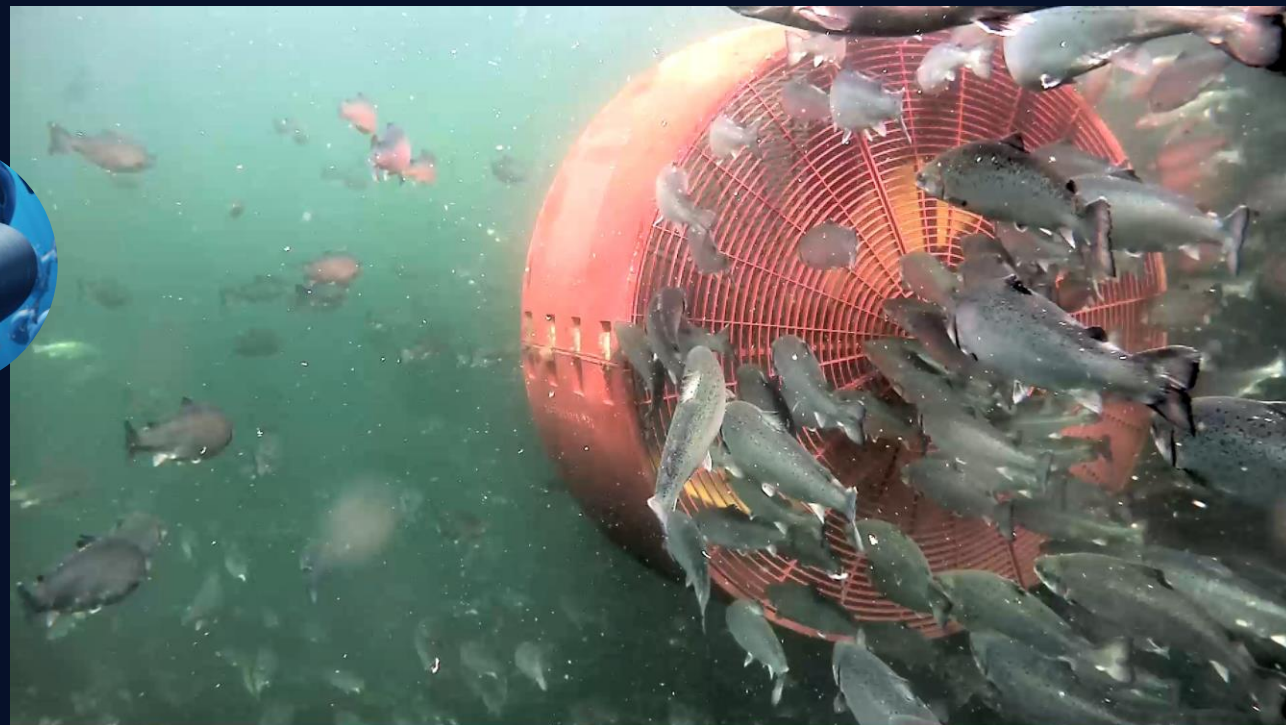
- Lavt lusepress på Ramsøy generelt, så vanskelig å konkludere ift. lusetiltak
- Flere runder med avlusing på lokaliteten Slåttholmen i testperioden. Mindre påslag i Vortex enn i de andre merdene, men den blir påvirket av lokalitetsavlusing, så derfor vanskelig å vurdere full effekt
- Effekt mot lus, hvor mye er for tidlig å si

Vortex - konseptet

Et positivt velferdstiltak da
fisken har valgmulighet for hvor
den vil posisjonere seg

Konseptet rulles nå ut kommersielt

Takk for oppmerksomheten

SCALEAQ GROUP

SCALE AQ
Seabased

SCALE AQ
Software

SCALE AQ
Chile

 Moen Marin
A PART OF SCALEAQ

MASKON
PART OF SCALEAQ